

گزارش

کو تا به با مدیر شعبه چالوس
جای پزشکان خالی است

سر در ساختمانی که حالا پایگاه امداد و نجات لیماکده است، هنوز نام «درمانگاه» به چشم می خورد. ۲۰ سال از روزی که این ساختمان به عنوان درمانگاه و پایگاه هلال احمر افتتاح شد می گذرد. «امیر حسین عسگرزاده» مدیر شعبه چالوس می گویند: «این درمانگاه ۲۰ سال پیش توسط یکی از خیران ساخته شد. آن سال برادر یکی از رستوران دارهای کندوان دچار مسمومیت شده بود و بعد از گزارش این مشکل، امدادگران هلال احمر آن فرد را به نزدیک ترین مرکز درمانی رسانده بودند. برادران فرد مسموم شده برای تشکر از امدادگران هلال احمر، ۲۰ هزار تومان از جیبش بیرون می آورد تا به امدادگران هدیه دهد. امدادگر پول را دریافت نمی کند و می گوید که همه خدمات هلال احمر رایگان است و او وظیفه اش را انجام داده. آن مرد هم تحت تأثیر انسان دوستی امدادگران قرار می گیرد و تصمیم به ساخت درمانگاهی برای هلال احمر در لیماکده می گیرد. درمانگاه سال ۷۸ ساخته شد و بعد از تجهیز، به هلال احمر سپرده شد تا با استقرار پزشک در آن، مردم لیماکده و دیگر روستاهای کندوان بتوانند از آن استفاده کنند.» این درمانگاه از همان زمان علاوه بر ارائه خدمات پزشکی، محلی برای استقرار نیروهای امدادگر هم بود و خدمات مورد نیاز را به گردشگران و اهالی روستاهای کندوان ارائه می داد. عسگرزاده می گوید: «تا ۶ سال پیش در این مرکز ۳ پزشک مستقر بودند و خدمات درمانگاهی خوبی به مردم بومی و مسافران ارائه می دادند. اما بعد از انتقال پزشکان این مرکز به شهرستان های دیگر، پزشکی جایگزین نشد و درمانگاه بدون پزشک ماند. مسافران محور کندوان و بیلاق های آن و همچنین اهالی روستاهای اطراف همگی از حضور این پزشکان و وجود درمانگاه استفاده زیادی می کردند. اما با رفتن پزشکان از این مرکز، این افراد از امکانات درمانی و بهداشتی زیادی محروم شده اند.» کاروان های پزشکی از مازندران و دیگر استان های کشور در این مرکز مستقر می شدند و خدمات پزشکی متنوعی به مردم روستاها و مسافران ارائه می دادند. با رفتن پزشکان از این مرکز، ارائه این خدمات هم متوقف شد. «خدمات پزشکی روستاهای اطراف، تنها در حد خانه بهداشت بود و به همین دلیل وجود پزشک در این مرکز کمک زیادی به آنها می کرد. از طرف دیگر مسافرانی که از این محور عبور می کردند و یا مدتی اینجا اقامت داشتند هم از حضور پزشکان در درمانگاه ندا استفاده می کردند. فاصله محور کندوان تا کرج و مرزن آباد زیاد است و برای رسیدن به هر کدام حداقل باید یک ساعت و نیم راه طی کرد. البته این در شرایطی است که تعطیلات در کار نباشد و محورهای رفت و آمد آزاد باشد. در غیر این صورت برای رسیدن به نخستین مرکز درمانی باید حداقل ۶ ساعت زمان صرف کرد. یکی از مهم ترین مشکلاتی که مسافران در لیماکده و کندوان با آن روبه رو هستند، بروز مشکلات قلبی است. افرادی که سابقه بیماری های قلبی دارند اینجا به دلیل ارتفاع از سطح دریا و کم شدن فشار هوا، دچار مشکلات تنفسی می شوند. شخصا شاهد بودم که در دوره فعالیت تیم های پزشکی در این مرکز، افراد زیادی با یک درمان سریایی از مشکل جدی رها شدند و نجات پیدا کردند.» امدادگران حاضر در پایگاه دوره های مختلف امداد رسانی و کمک های اولیه را از سر گذرانده اند. زمان استقرار در پایگاه، اقدامات پیش بیمارستانی لازم را برای مراجعان انجام می دهند و آنها را راهنمایی می کنند. با این حال مجوز نسخه پیچیدن برای بیماران و مراجعان را ندارند. درمانگاه ندا که سال ها است به نام پایگاه امداد و نجات لیماکده شناخته شده است، امکانات درمانی مانند داروخانه، دستگاه تست نوار قلب و... دارد که بدون استفاده مانده است.

در روزهای پس از بروز یک حادثه، کودکان به حمایت و مراقبت بیشتری نیاز دارند. ممکن است خیلی بترسند و فشار زیادی به آنها وارد شده باشد.

ضرورت حضور جهادی مرکز پزشکی حج در ایام تشریق

رئیس سازمان حج و زیارت گفت: «حضور فعال در زمان و مکان مناسب توأم با روحیه جهادی و ایثار پزشکان در خدمت رسانی به زائران به ویژه در ایام تشریق بسیار مهم و ضروری است.» علی رضا رشیدیان که در همایش پزشکان مجموعه و مرکز پزشکی در مکه مکرمه سخن می گفت با اشاره به بالا بودن متوسط سن زائران و قرارگیری ایام حج امسال در گرم ترین زمان سال افزود: «ما زائران مبتلا به بیماری هایی مثل دیابت و فشار خون بالاست و در بررسی وضع زائران حج امسال بسیاری از آنان حتی از بیماری خود مطلع نبودند.» وی گفت: «این گروه از زائران با تأیید تیم پزشکی به حج اعزام شدند اما وضع آنان به ویژه در زمان انجام مناسک حج و ایام تشریق بسیار حساس و آسیب پذیر است، زندگی در این ایام، اردوگاهی و در شرایط نسبتاً سخت بوده و تحمل آن برای افراد بیمار دشوار است.»

امدادگران همه فن حریف

پایگاه جاده ای لیماکده برای مردم روستاهای محور کندوان و مسافران همیشگی اش نامی آشنا دارد؛ پایگاهی که علاوه بر استقرار خودروی نجات و امدادگران، به واسطه نام «درمانگاه» که بر پیشانی اش نشسته می توان سراغ داروخانه را هم در آن گرفت. اینجا پر ترددترین محور تابستانی کشور است و بیشترین عملیات های امداد و نجات را به نام خود ثبت کرده است. تنوع حوادث، موضوع دیگری است که به خاص تر شدن وضعیت پایگاه ندا دامن می زند. «محمد رضانجفی» امدادگر کوهستان است و تجربه ۱۵ سال حضور در این پایگاه، او را با حوادث مختلف روبه رو کرده است. مربی تخصصی امداد جاده ای، مربی تخصصی ارتفاع و کوهستان، مربی تخصصی پیش بیمارستانی، مربی کد ۲ امداد و کمک های اولیه، ناظر معاونت آموزش کشور و مدرس تیم های واکنش سریع سازمان امداد و نجات کشور را در کارنامه کاری خود دارد. او می گوید: «پایگاه لیماکده به دلیل قرار داشتن در محور چالوس - کندوان، با شرایط خاصی روبه رو است. حوادث در این پایگاه تنوع زیادی دارند و به دلیل پر تردد بودن مسیر، هر هفته با حوادث زیادی روبه رو هستیم. همجاری با کوهستان، رودخانه و آبشار، جنگل و قرار داشتن جاده های دوطرفه و گذرگاه های خطرناک هم از دیگر ویژگی های این محور است.» حوادث در این پایگاه در ساعات و روزهای خاصی از هفته، شکل و رنگ مخصوص به خود را می گیرند: «حوادث جاده ای معمولاً نیمه های شب رخ می دهند و دلیل این موضوع خواب آلودگی راننده ها است. حوادثی مثل سقوط از ارتفاع و غرق شدن در رودخانه و حوادث مربوط به آبشار معمولاً در میانه روز اتفاق می افتند. روزهای پایانی هفته گزارش های کم شدن در کوهستان و جنگل را داریم. البته در تمام ساعات روز گزارش های متنوعی از حوادث به پایگاه می رسد و امدادگران را به محل حادثه می کشاند.»

انگیزه های برای امدادگران

سال ها حضور در پایگاه امداد و نجات لیماکده خاطرات تلخ و شیرین بسیاری را برای امدادگران این پایگاه بر جا گذاشته است. نجفی می گوید: «پایگاه لیماکده ابتدا با نیت درمانگاه هلال احمر ساخته شد و با وجود اینکه سال ها است پزشکی در اینجا حضور ندارد، ما مراجعان حضوری هم داریم. در روزهای تابستان معمولاً هر روز بین ۵۰ تا ۶۰ نفر حضورا به ما مراجعه می کنند و ما اقدامات پیش بیمارستانی لازم را برای آنها انجام می دهیم و در صورت نیاز آنها را برای ادامه روند درمان راهنمایی می کنیم. ارتفاع این محدوده از محور چالوس ۲۰۰۰ متر بالاتر از سطح دریا است و این موضوع افراد دارای مشکلات قلبی را با چالش مواجه می کند. حضور درمانگاه و پزشک کمک زیادی به این افراد می کرد اما حالا که پزشک در درمانگاه مستقر نیست، برای رسیدن به نخستین مرکز درمانی باید به مرزن آباد برویم.» انفجار تونل در حال ساخت در ماه های گذشته، یکی از تلخ ترین خاطراتی است که امدادگران پایگاه از آن یاد می کنند. یا واژگونی اتوبوس گردشگران و حوادث دیگر. نجات جان مردم و بازگرداندن آنها به زندگی بزرگ ترین انگیزه او و هم تیمی هایش در پایگاه امدادی است: «در یکی از شیفت های پایگاه، خانواده ای پدر پیرشان را آورده بودند که دچار مشکلات تنفسی شده بود و هیچ علائم حیاتی نداشت. ماساژ و تنفس مصنوعی را شروع کردیم و از تمام دانسته هایمان برای احیا کمک گرفتیم. بعد از کمی ماساژ و اکسیژن تراپی، در دست لحظاتی که دیگر داشتیم امیدمان را از دست می دادیم من علائم احیا را در این مرد دیدم. برگشتن آن مرد به زندگی چنان شوری به پیچه های پایگاه داده بود که سراز پانمی شناختند. دیدن شادی خانواده آن مرد از تصاویری است که هرگز از ذهنم بیرون نمی رود و انگیزه ای است برای اینکه من و دیگر امدادگران با وجود سختی های بسیار بتوانیم به کار خودمان ادامه دهیم.»

نیمه شب های پر حادثه «لیماکده»

گزارشی از پر حادثه ترین پایگاه امداد و نجات کشور

هر روز بیش از ۵ عملیات امداد و نجات به پستشان می خورد. اینجا پایگاه «ندا» روستای لیماکده در محور کندوان است؛ پر حادثه ترین پایگاه امداد و نجات کشور که تابستان های شلوغ و پر در دسری را سپری می کند؛ از حوادث جاده ای و کوهستان گرفته تا کم شدن در جنگل و غرق شدگی و... حوادث اغلب مربوط به مسافران و گردشگران است. با این حال اهالی روستاهای کندوان هم گاهی دچار در دسرهایی می شوند که برای خلاصی از آن دست به دامن امدادگران هلال احمر پایگاه ندای می شوند؛ امدادگرانی که در تمام دوره های تخصصی جمعیت شرکت کرده و به مدد تجربه سال ها حضور در این مرکز، با انواع حوادث طبیعی و غیر طبیعی دست و پنجه نرم کرده اند. پایگاه امداد و نجات ندا علاوه بر استقرار امدادگران هلال احمر، محلی برای مراجعه حضوری مسافران و مردم بومی هم هست و همین موضوع وقتی برای سرخاندن امدادگران شیفت باقی نمی گذارد. طرح امداد و نجات تابستانه از ابتدای تیرماه به صورت رسمی در سراسر کشور کلید خورد؛ است برنامه ای که با آغاز سفرهای تابستانی به شمال کشور، هفته ها قبل به صورت غیر رسمی در بسیاری از پایگاه ها از جمله پایگاه ندا آغاز شده است.

هماهنگی با نهادهای امداد رسان

حالا که سرعت وقوع حوادث مختلف در پایگاه لیماکده بالا است، هماهنگی با نهادهای امداد رسان بیشتر از هر اتفاقی دیگری کمک حال امدادگران است. «سجاد حسین زاده» مسئول امداد و نجات لیماکده می گوید: «تجهیزات امداد کوهستان و جاده ای در این پایگاه تأمین شده است. موتور برق و امکانات دیگر هم وجود دارد. یکی از مهم ترین مسائلی که در این پایگاه باید همیشه به آن توجه داشته باشیم، همکاری و هماهنگی با نهادهای امداد رسان مثل اورژانس و آتش نشانی است. دلیل این موضوع هم وسعت و تعدد حوادث در این محور است. مادر حوادثی که در محدوده پایگاه لیماکده رخ می دهد به عنوان پشتیبان اورژانس فعالیت می کنیم. اگر این هماهنگی ها به موقع و درست انجام نگیرد، کنترل حوادث و مدیریت آنها با مشکل روبه رو می شود.» از مسافرانی می گوید که اغلب عملیات هادر را تباط با آنها رخ می دهد و به همین دلیل در تابستان و همچنین تعطیلات نوروز، امدادگران باید آمادگی بیشتری داشته باشند: «روستاهای اطراف لیماکده از خدمات ما استفاده می کنند. با این حال اغلب مأموریت های ما مرتبط با گردشگران است. حتی زمستان ها هم نجات گروه های کوهنوردی که برای صعودهای زمستانه به دماوند و علمکوه کوهنوردی می روند از برنامه های همیشگی ما است.» آموزش و توصیه های ایمنی اولیه برای مسافران را راه مناسبی برای پیشگیری از وقوع بسیاری از حوادث از جمله آتش سوزی جنگل ها و غرق شدگی در دریاچه های پشت سد و... می داند: «امدادگران در پایگاه فرصتی برای آموزش و مطرح کردن نکات ایمنی به مسافران ندارند. اما گروه های داوطلب و جوانان در ایام پر سفر این محور، فعالیت هایی در این زمینه انجام می دهند. رعایت این توصیه ها از بروز حوادث جدی جلوگیری می کند و جان مسافران را نجات می دهد.» پایگاه امدادی لیماکده از یک سو در مسیر مسافرانی که از استان البرز به مازندران سفر می کنند قرار دارد و از طرف دیگر در مسیر مسافرانی که از الموت قزوین به این استان می روند و در انتهای مسیر خود به گیلان می رسد.

